

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hyperaspistes Diatribae Aduersus Seruum Arbitrium Martini Lutheri

Erasmus, Desiderius

Coloniæ, 1526

VD16 E 3030

55 Opera facta ui liberi arbitrii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34433

deus sua dogmata miraculis cōfirmare soleat nullo respectu carnalis seculi, neq; cō seculi carnalis meritis uel demeritis mouet, sed mera misericordia, gratia & amore animarū solida ueritate stabilendarū in gloriam suā. Electio uobis datur miraculi quantūlibet parui faciendi. Quin ego uestrū Baal irritaturus insulto & prouoco, ut uel unā rasnam creetis in noīe & uirtute liberi arb. quarum tamen gentiles & impij Magi in Aegypto potuerunt multas creare, non enim pediculis creandis grauabo uos, quos nec illi educere potuerunt. Dicam adhuc leuius, capite uel unum pulicem uel pediculum (quando nostrum deum tentatis & ridetis in sanando equo claudō) & coniunctis omnib⁹ uiribus, conflatisq; omnibus studijs, tam dei uestri q̃ uestrorum omnium, si poteritis illum occidere, in nomine & uirtute liberi arb. uictores estote & defensa sit causa uestra, mox ueniemus & nos adoraturi deum illum, mirabilem interfectore pediculi. Non q̃ negem uos posse & montes transferre, Sed quod aliud sit quippiam ex ui liberi arbitrii factū dici, & aliud idipsum probari.

ss Quod autē de miraculis dixi, idē de sanctificatione dico, Si poteritis in tanta serie seculorū, uirorū, & omniū quæ memorasti, ostendere unum opus (sit etiā leuare stipulā de terra) aut unū uerbū (sit uel syllaba My) uel unū cogitatū ex ui liberi arb. (sit uel tenuissimū suspiriū) quo uel applicauerunt se ad grām, uel quo meruerunt spm, uel quo impetrauerūt ueniā, uel quo aliqd cū deo egerūt, quantūuis modiculū (taceo, quo sanctificati sint) Iterū uictores uos estote, & nos uicti, Ex ui (inquā)
& nō

& noie lib. arb. Nam quæ fiunt in hoibus uí cre-
tionis diuinæ, habēt scripturæ testimonia abunde.
Et certe id ostēdere debetis, ne ridiculi doctores uis
deamini, qđ de ea re dogmata, cū tanto supercilio &
authoritate spargitis in mundū, cuius nullum pro-
ducatis monumentum. Somnia em̄ dicent, ad que
nihil sequitur, qđ longe turpissimū est, tantis & tot
seculorū uiris eruditissimis & sanctissimis & mira-
culosis. Tum Stoicos uobis præferemus, q̄ licet &
ipsi descriperunt sapientem, qualem nunq̄ uide-
runt, tamē partē aliquam conati sunt exprimere.
Vos prorsus nihil ne umbram qđ uestri dogma-
tis exprimere potestis. Sic de spū dico. Si ex oibus
assertoribus lib. arb. ostēdere potestis unū, qđ tātillū
robur animi uł affectus habuerit, ut in noie & uir-
tute lib. arb. unū obulum contēnere, uno bolo care-
re, unum uerbum uł signum iniuriæ ferre potuerit
(nam de contēptu opum, uitæ, fame nihil dicam)
iterū palmam habete & sub hastā libenter ibimus.
Atq; idipm uos, qui tāta bucca uerborū uim liberi
arbitrii iactatis, nobis exhibere debetis, aut iterum
de lana caprina uidebimini statuere, aut ut ille, in
uano theatro ludos spectare. Ego uero cōtrarium
uobis facile ostendam. Quod uiri sancti, quales iac-
tatis, quoties ad Deum oraturi uł acturi accedūt,
q̄ penitus obliti incedant libe. arb. sui, desperantes
de semetipsis ac nihil nisi solam & puram gratiam
longe alia meritis sibi iuocantes. Quā sæpe Augu-
stinus. Quā Bernardus cū moriturus diceret. Per-
didit tēpus meum, quia perdidit uixi. Nō uideo hic
allegari uim aliquam, quæ ad grām sese applicet,
sed accusari oēm uim qđ nō nisi auersa fuerit. Quāq̄

D + illi

illi ipsi sancti aliquādo inter disputandū aliter deli-
bero arb. locuti sunt, sicut uideo oibus accidisse, ut
aliq̄ sint, dum uerbis aut disputatōibus intenti sunt
& aliq̄ dum affectibus & operibus, illic dicūt aliter
q̄ affecti fuerūt ante, hic aliter afficiūt q̄ dixerūt an-
te. Ex affectu uero potius q̄ ex sermōe meriti di sunt
homines, tam p̄i q̄ impij.

56 ¶ Sed adhuc amplius uobis donamus mi-
racula, spm, sanctimoniam nō exigimus, ad ipm do-
gma reuertamur. Hoc solū petimus, ut saltē id nos
bis indicetis, qd̄ nam opus, qd̄ uerbū, quē cogitatū
illa uis lib. arb. moueat, uel conet uel faciat, ut appli-
cet sese ad grām. Nō em̄ satis est dicere. Est uis, Est
uis, Est uis quædā lib. arb. quid em̄ dictu' facilius?
nec hoc ē uiroz eruditissimoz & sanctissimoz, tot
seculis approbatoz, sed nominandus est infans (ut
aiūt germanico puerbio) definiendū, quæ sit illa uis
quæ faciat, qd̄ patiat, qd̄ accadat. Exēpli causa, cras-
sissime em̄ dicā, hoc querit. An illa uis uel orare, uel
ieiunare, uel laborare uel corpus fatigare, uel eleemo-
synam dare, uel aliud hmōi debeat, uel conet. Si em̄
uis est aliquid operis moliet. Sed hic estis ranis Seri-
phijs et piscib⁹ magis muti Et quō definiretis: cū ue-
stro ipsorū testimonio, sitis adhuc de ipsa uī incerti,
uarii inter uos & inconstantes uobis ipsis. Quid fiet
de definitōe, cum definitum ipm sibi non constet?
Sed esto, qd̄ post annos Platonis, aliquñ inter uos de
uī ipsa conueniat, tum definiat, eius opus esse, ora-
re, ieiunare, uel aliquid tale, qd̄ adhuc forte in Plato-
nicis idēis latet. Quis nos certos faciet, id esse uerū,
id placere deo, nosq; tuto rectū agere? presertim, cū
ipsi fateamini, eē rē humanā, q̄ spūs testimoniū non
habet